

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi experimental research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการผ่อนคลายต่อความเจ็บปวด ภาวะท้องอืด และการพักผ่อนหลังการผ่าตัดในผู้ป่วยผ่าตัดนิ้วในอุ้งน้ำดี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้ป่วยโรคนิ้วในอุ้งน้ำดีที่ได้รับการรักษาโดยการผ่าตัดครั้งแรก ที่หอผู้ป่วยศัลยกรรมชายและศัลยกรรมหญิง โรงพยาบาลขอนแก่น ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือน พฤศจิกายน 2537 จำนวน 40 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเลขสุ่ม ออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 20 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่กลุ่มทดลองหรือกลุ่มควบคุมโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วย แบบประเมินความรู้สึกเจ็บปวดและความรู้สึกทุกข์ทรมาน ซึ่งตรวจสอบหาความเที่ยงโดยวิธี Test-retest method ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.87 และ 0.89 ตามลำดับ แบบประเมินภาวะท้องอืด ซึ่งได้ตรวจสอบความตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิ 8 คน และหาความเที่ยงระหว่างผู้สังเกต (Interobserver Reliability) ได้เท่ากับ 1 แบบประเมินการพักผ่อนหลังการผ่าตัด ซึ่งได้ตรวจสอบความตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิ 8 คน และหาความเที่ยงระหว่างผู้สังเกตได้เท่ากับ 1 และโปรแกรมการผ่อนคลาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการให้โปรแกรมการผ่อนคลายสำหรับผู้ป่วยกลุ่มทดลอง และมีผู้ช่วยวิจัย 2 คน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการประเมิน การสังเกต และสัมภาษณ์ หลังจากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC+ และกำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ป่วยที่ได้รับโปรแกรมการผ่อนคลายมีความเจ็บปวดน้อยกว่าผู้ป่วยที่ไม่ได้รับโปรแกรมการผ่อนคลาย

1.1 ผู้ป่วยที่ได้รับโปรแกรมการผ่อนคลายมีการรับรู้ความรู้สึกเจ็บปวดน้อยกว่าผู้ป่วยที่ไม่ได้รับโปรแกรมการผ่อนคลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

1.2 ผู้ป่วยที่ได้รับโปรแกรมการฟ่อนคลาย มีการรับรู้ความรู้สึกทุกข์ทรมานน้อยกว่าผู้ป่วยที่ไม่ได้รับโปรแกรมการฟ่อนคลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

1.3 ผู้ป่วยที่ได้รับโปรแกรมการฟ่อนคลาย และผู้ป่วยที่ไม่ได้รับโปรแกรมการฟ่อนคลาย มีจำนวนครั้งของการได้รับยาแก้ปวดหลังผ่าตัดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$)

2. ผู้ป่วยที่ได้รับโปรแกรมการฟ่อนคลาย มีภาวะท้องอืดน้อยกว่าผู้ป่วยที่ไม่ได้รับโปรแกรมการฟ่อนคลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

3. ผู้ป่วยที่ได้รับโปรแกรมการฟ่อนคลาย มีการพักฟื้นหลังการผ่าตัดเร็วกว่าผู้ป่วยที่ไม่ได้รับโปรแกรมการฟ่อนคลาย

3.1 ผู้ป่วยที่ได้รับโปรแกรมการฟ่อนคลาย มีค่าเฉลี่ยของระยะเวลาในการลุกเดินครั้งแรกหลังผ่าตัด น้อยกว่าผู้ป่วยที่ไม่ได้รับโปรแกรมการฟ่อนคลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

3.2 ผู้ป่วยที่ได้รับโปรแกรมการฟ่อนคลาย และผู้ป่วยที่ไม่ได้รับโปรแกรมการฟ่อนคลาย มีจำนวนวันอยู่รักษาในโรงพยาบาลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$)

5.2 ข้อเสนอแนะ

1. ด้านปฏิบัติการพยาบาล

1.1 พยาบาลในแผนกศัลยกรรม ควรนำโปรแกรมการฟ่อนคลายไปใช้กับผู้ป่วยนี้ในถ่วงน้ำหนักเพื่อช่วยลดความเจ็บปวดหลังผ่าตัด ลดภาวะท้องอืด ทำให้ผู้ป่วยมีระยะเวลาในการพักฟื้นหลังผ่าตัดเร็วขึ้น

1.2 พยาบาลในแผนกผ่าตัด ควรนำโปรแกรมการฟ่อนคลายไปใช้กับผู้ป่วยขณะรอผ่าตัด เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยไม่เกร็ง จิตใจสงบ

2. ด้านการวิจัย

2.1 ในการศึกษาผลของโปรแกรมการฟ่อนคลายต่อภาวะท้องอืดครั้งนี้ แม้ว่าผู้ป่วยหลังผ่าตัดที่ได้รับโปรแกรมการฟ่อนคลายจะมีภาวะท้องอืด น้อยกว่าผู้ป่วยผ่าตัดที่ไม่ได้รับโปรแกรมการฟ่อนคลายก็ตาม อาจมีผลต่อความตรงภายใน ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยไม่ได้ประเมินภาวะท้องอืดก่อนการผ่าตัด ซึ่งอาจมีผลต่อภาวะท้องอืดหลังการผ่าตัดได้ ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการควบคุมปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะท้องอืดก่อนผ่าตัด